

Motion till riksdagen 2005/06:L351

av Åsa Lindestam (s)

Namnbyte

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att överföra alla kvalificerade namnbyten till Patent- och registreringsverket.

Motivering

De myndigheter som hanterar byten av personnamn är idag Skatteverket samt Patent- och registreringsverket (PRV). Skatteverkets handläggning sker vid ca 115 lokala skattekontor, medan PRV:s handläggning hanteras centralt vid en enda avdelning. Att den enskilde är hänvisad till sitt lokala skattekontor vid de aktuella namnbytesärendena medför att tillämpningen av namnlagen skiljer sig åt beroende på i vilken kommun man bor. I media har uppmärksammats att personer som söker namnändring kan få avslag vid ett skattekontor, med efterföljande negativa domar i länsrätt och kammarrätt, för att sedan efter flytt till en annan kommun, söka till ett annat skattekontor och få samma namn beviljat. Genom att flytta alla fall av namnändringar till PRV erbjuds ett namnbytessystem med högre grad av rättssäkerhet och en enhetlig tillämpning av regler och praxis.

Namnbyten som sker vid Skatteverket regleras i 1–10, 24–32 och 34–37 §§ namnlagen medan namnbyten som sker vid PRV regleras i 11–14, 33–35, 39 och 42–43 §§ namnlagen. Samtliga namnbyten som kräver en mer kvalificerad prövning bör göras vid PRV. Det innebär att byte av efternamn som sker mellan föräldrars, adoptivföräldrars eller fosterföräldrars olika efternamn (5–8 §§ NamnL) samt förnamnsändringar som sker endast en gång genom utbyte, strykning eller tillägg av förnamn (31 § NamnL) bör tas över av PRV.

Skatteverket bör därmed endast ha kvar rena anmälningsärenden i samband med födsel, invandring och adoption samt vid ingående av äktenskap då någon av makarna tar andre makens befintliga efternamn. Dessa namnänd-

Fel! Okänt namn på

ringar har en tydligare anknytning till folkbokföringen och bör därför kvarstå vid Skatteverket.

Uppdelningen av namnbytesärenden har skapat svårigheter för allmänheten och ärenden hamnar ofta hos fel myndighet. Det är också vanligt att kunder felaktigt hänvisas från Skatteverket till PRV. Från ett serviceperspektiv är detta olyckligt och dessutom skapas onödigt och kostsamt dubbelarbete. Genom samordning till PRV av de egentliga namnbytesärendena skulle effektivitetsvinster kunna uppnås. Myndigheternas ekonomiska och personella resurser skulle kunna användas bättre.

Uppdelningen på lokala skattekontor gör att respektive länsrätt är första överinstans i namnärenden. PRV:s överinstans är Patentbesvärslagen. Praxis i namnärenden varierar mellan skattekontoren, något som skulle motverkas om de aktuella ärendena flyttades över till PRV. Ett system där samtliga överklaganden samlas i en instans skulle ge avsevärt förbättrade förutsättningar för en enhetlig rättspraxis.

Stockholm den 21 september 2005

Åsa Lindestam (s)